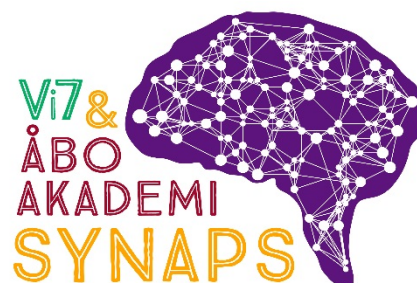

Gränsöverskridande verksamhet mellan gymnasie-och universitetsutbildning

Rapport över ett ämnesbaserat seminarium för
gymnasiestuderande enligt Synaps-modellen

Projektet Synaps
Åbo Akademi
Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier
Strandgatan 2 65101 Vasa
11 juni 2019

Innehåll

1 Bakgrund	3
1.1 Projektet Synaps vid Åbo Akademi	3
1.2 Synapsmodellen	4
2 Seminarium om relationer den 13 april 2019	4
2.1 Magisterstuderandes workshoppar	5
2.2 Utomstående gäster	6
2.3 Praktiskt upplägg	7
3 Förberedelser och planering	9
4 Deltagarenkäten	11
5 Utvärderingsmöte den 14.5.2019	16
6 Tillämpning av rapporten	17
7 Författarnas tack	17

---

1 Bakgrund

I gymnasiets läroplan (GLP, 2015) framkommer gymnasiets skyldighet till att idka gränsöverskridande samarbete med högre utbildningsanordnare. Detta föranleder ett behov från gymnasiernas sida att engagera universiteten, då ett gränsöverskridande samarbete naturligtvis förutsätter att såväl gymnasiets som universitetets personal avsätter tid och engagemang. Problemet som uppstår i detta avseende är att universiteten saknar lika starka incitament för att engagera sig som gymnasierna. I kombination med den rådande resursbristen inom universitetsutbildningen blir universitetspersonalens tröskel för att medverka i långsiktiga, resurskrävande åtaganden utanför ordinarie verksamhet relativt hög. För att eliminera denna tröskel, det vill säga etablera långsiktigt hållbara undervisningsintegrerade samarbeten mellan universitets- och gymnasieutbildning, krävs nytänkande och uppfinningsrikedom.

1.1 Projektet Synaps vid Åbo Akademi

Med anledning av gymnasieläroplanens föreskrift har Vi7-samarbetsringens psykologilärare i Österbotten och utvecklingspsykologin vid Åbo Akademi i Vasa startat ett projekt för att utveckla och testa en beständig samarbetsform via det gemensamma studieämnet. Projektet inleddes officiellt i januari 2019 under namnet *Synaps - Synergi av Psykologi vid Vi7 och Åbo Akademi*.

Projektet ägs av Åbo Akademi och i projektet ingår förutom representanter för ämnet utvecklingspsykologi även en styrgrupp bestående av fyra psykologilärare från Vi7. Projektmedel har beviljats av Svensk-österbottniska Samfundet och Svenska Kulturfonden.

Projektets målsättning är att skapa en smart, långsiktigt hållbar och kostnadseffektiv samarbetsmodell där alla parter vinner på sitt deltagande, och att vid projektens slut presentera en beprövad och generaliserbar samarbetsmodell som även är tillämpbar på verksamheter mellan gymnasium och universitet inom andra ämnen än psykologi/utvecklingspsykologi.

För ytterligare information om projektet, gå till projektets blogg på adressen: blogs2.abo.fi/synaps

---

1.2 Synapsmodellen

Synapsmodellen baseras på att samarbetet mellan andra och tredje stadiet integreras i kursutbudet för både universitets- och gymnasiestuderande. För magisterstuderande i utvecklingspsykologi ingår Synaps i en praktikkurs som berättigar till studiepoäng. Som en del av praktikkursen deltar alltså magisterstuderande i Synaps verksamhet, som i första hand består av att producera föreläsningar, workshops och seminarier som erbjuds åt psykologiintresserade gymnasiestuderande i Österbotten. Genom sitt deltagande i den här verksamheten kan gymnasiestuderande å sin sida avlägga en gymnasiekurs i tillämpad psykologi.

Inom projektet skapar universitetsstuderande antingen enskilda föreläsningar eller workshoppar som hålls runtom bland gymnasierna i regionen, eller som ingår som en av flera programpunkter inom ramen för heldagsseminarier på Academill. Inom projektet erbjuds även såväl universitets- som gymnasiestuderande möjligheten att ta del av och medverka i aktuell forskning vid ämnet.

2 Seminarium om relationer den 13 april 2019

Denna rapport avser piloteringen av ett längre seminarium enligt Synaps-modellen och de slutsatser som genomförandet bidragit med inför projektets fortsatta verksamhet.

Tid och plats

- 13.4.2019 11.00-16.30 på Academill.

Arrangör

- Utvecklingspsykologin vid Åbo Akademi och Vi7-gymnasierna i Österbotten inom samarbetsprojektet Synaps.

Syfte

- Projektanslagning av projektet Synaps.
- Pilotering inför Synaps-projektets kommande verksamhet läsåret 2019-2020.

Tema

- Psykologisk förståelse av mellanmänskliga relationer, med särskilt fokus på intima (par)relationer.
- Temat valdes av magisterstuderande som genomförde sin praktik inom projektet.

Presentatörer och programpunkter

Magisterstuderande i utvecklingspsykologi:

- Caroline Stenlund, Hanna Fagerudd och Linda Hasselblatt.

Utomstående gästföreläsare:

- Tessi Backas (Decibel) och Sari Somppi (Brottsofferjouren).

Deltagare

6 lärare och 66 förhandsanmälda gymnasiestuderande från Vi7-gymnasierna:

- Korsholms gymnasium, Närpes gymnasium, Vasa Övningskola och Vasa gymnasium

Team-Nord samarbetet:

- Pedersöre gymnasium, Kronoby gymnasium och Topeliusgymnasiet.

Anmälning

Deltagarna anmälde sig till sina respektive psykologilärare, vilka i sin tur meddelade vidare till projektkoordinatören.

2.1 Magisterstuderandes workshoppar

Tre av de magisterstuderande som för närvarande gör en del av sin praktik i Synapsprojektet, planerade och genomförde varsin workshop för detta seminarium. Deras workshop-sektion utgjorde seminariets stomme, som därefter kompletterades med en gästledd workshop och en gästföreläsning.

Magisterstuderandena hade kommit överens om det övergripande temat relationer och anpassat sina respektive bidrag enligt detta.

Ett gemensamt kriterium för innehållet i seminariets workshoppar för studerandes del, var att innehållet skulle vara förankrad i evidensbaserad, psykologisk teori och forskning. Utöver detta hade studerande fria

---

händer sett till vinkling, avgränsning, upplägg osv. Projektets styrgrupp, projektkoordinator och projektledare kom ändå att bidra med viss styrning under planeringsprocessens gång.

Studerande kom att bidra med följande workshoppar:

- **Uppkopplad=bortkopplad?** En workshop med syfte att belysa hur mobilanvändning och sociala medier kan påverka våra relationer, av Caroline Stenlund.
- **Respekt och gränser i parrelationer.** Workshop som undersökte psykologiska mekanismer bakom respekt kontra våld i parrelationer, av Hanna Fagerudd .
- **Sunda relationer i parförhållandet – spelar barndomserfarenheter någon roll?** En workshop om anknytningsteori, av Linda Hasselblatt.

Studerande genomförde sina workshoppar fyra gånger under dagen, motsvarande 2 h och 40 minuter i total undervisningstid.

2.2 Utomstående gäster

För dagen hade bokats Terese Backas och Sari Somppi. Backas höll liksom studerande samma workshop åt fyra olika grupper, medan Somppi stod för en avslutande, gemensam föreläsning i Akademisalen.

De två utomstående gästernas programpunkter enligt följande:

- **Rakt på sak med Tessi Backas.** En workshop om attityder till sex och pornografi
- **Rätt och fel i relationer – vad säger lagen?** Föreläsning om brottsprocessen och Brottsofferjourens arbete med Sari Somppi.

2.3 Praktiskt upplägg

Seminariet började med en gemensam samling i Akademisalen.

På basis av anmälningarna hade projektkoordinatorn på förhand delat in deltagarna i fyra grupper med två lärare vardera. Efter att deltagarna välkomnats och fått information om dagens upplägg så ropades grupperna upp och begav sig till sina respektive tilldelade workshop-stationer.

Varje workshop varade 40 min, medan 10 min reserverades för förflyttning mellan stationerna. Efter första workshop-passet samlades samtliga deltagare för att äta gemensam lunch i restaurang Alexander. Därefter cirkulerade grupperna mellan de tre resterande workshopparna enligt uppgjort schema (se figur 1 och 2).

Efter den sista workshoppen genomförts samlades alla grupper i Akademisalen igen för att lyssna på en gemensam föreläsning. Seminariet avslutades med frågor, och feedback samlades in via en elektronisk enkät.

SYNAPS-SEMINARIUM OM
RELATIONER

WORKSHOP 1 AKADEMISALEN
Rakt på sak. Diskussion om sex och porr med Tessi Backas från Decibel.

WORKSHOP 2 B624
Uppkopplad=bortkopplad?
Mobilens och sociala mediers effekt på parförhållandet,
med Caroline Stenlund, studerande vid Åbo Akademi/utvecklingspsykologi.

WORKSHOP 3 B625
Respekt och gränser i parrelationer,
med Hanna Fagerudd, studerande
vid Åbo Akademi/utvecklingspsykologi

WORKSHOP 4 B529
Sunda relationer som vuxen - spelar barndomserfarenheterna någon roll?
med Linda Hasselblatt,
studerande vid Åbo Akademi/utvecklingspsykologi

FÖRELÄSNING AKADEMISALEN KL.15.15
Rätt och fel i parrelationen - vad säger lagen?
med Sari Somppi, Brottsofferjouren

TIDTABELL

11.00-11.20: Samling i Akademisalen
11.30-12.10: Workshop-pass 1
12.10-12.40: LUNCH i Alexander
12.45-13.25: Workshop-pass 2
13.35-14.15: Workshop-pass 3
14.25-15.05: Workshop-pass 4
15.15-16.00: Föreläsning i Akademisalen
16.00-16.30: Avslutning

G1: Workshop 1, 2, 3, 4
G2: Workshop 2, 3, 4, 1
G3: Workshop 3, 4, 1, 2
G4: Workshop 4, 1, 2, 3

Figur 1: Powerpoint-slide från seminariet

SYNAPS SEMINARIUM OM RELATIONER

13.4.2019

SÅ GICK DET TILL

SEXTIOFYRA GYMNASIESTUDERANDE KOM TILL AKADEMILL FÖR ATT DELTA I SEMINARIET. DAGEN INLEDDES MED SAMLING I AKADEMISALEN KL. 11.00.

DELTAGARNA DELADES IN I FYRA MINDRE GRUPPER SOM DÄREFTER FÖRFLYTTADE SIG TILL VARSIN WORKSHOP-STATION.

FRÅN KL 11.30-15.05 CIRKULERADE GRUPPERNA MELLAN DE FYRA OLIKA WORKSHOPPARNA ENLIGT ETT UPPGJORT SCHEMA...

GRUPP I -> 1, 2, 3, 4
 GRUPP II -> 2, 3, 4, 1
 GRUPP III -> 3, 4, 1, 2
 GRUPP IIII -> 4, 1, 2, 3

* 4 ST WORKSHOP-PASS A' 40 MIN
 * FÖRFLYTTNINGSTID: 10 MIN

...MED GEMENSAM LUNCHPAUS I RESTAURANG ALEXANDER KL 12.10-12.40

WORKSHOPEN I B624 OM MOBILANVÄNDNINGENS EFFEKT PÅ NÄRA RELATIONER, OCH DROGS AV CAROLINE STEHLUND, MAGISTERSTUDERANDE VID ÅBO AKADEMI.

KL 15.15 HÖLLS EN GEMENSAM FÖRELÄSNING I AKADEMISALEN...

...SOM ÖVERGICK TILL AVSLUTANDE ORD OCH FRÅGESTUND. DELTAGARNA SVARADE SAMTIDIGT PÅ EN ELEKTRONISK ENKÄT OM HUR DE UPPLIVDE DAGEN. SEMINARIET AVSLUTADES KL. 16.30.

Figur 2: Poster över praktiska upplägget

---

3 Förberedelser och planering

3 månader före seminariet

- Beslut om att ordna seminariet fattades på verksamhetsplaneringsmötet den 15.2.2019. Planeringsarbetet inleddes därefter.
  - Magisterstuderande planerade sina workshoppar
  - koordinatorn planerade det praktiska genomförandet samt ordnade marknadsföringsmaterial.
- Gästföreläsare vidtalades och bokades in av magisterstuderande och koordinatorn.

1 månad före seminariet

- Flyers skickades ut till gymnasierna.
- Styrgruppen marknadsförde seminariet inom sina egna kanaler.

2 veckor före seminariet

- Anmälningar registrerades
  - lunchen kunde bokas preliminärt.
- Ett separat planeringsmöte hölls den 5.4.2019.
  - I mötet deltog berörda magisterstuderande, projektledare, projektkoordinator och styrgruppen (Vi7:s psykologilärare).
  - Styrgruppen gav feedback på magisterstuderandes presentationsplaner och koordinators förslag på praktiskt upplägg för seminariet.
- Koordinatorn skickade ut ett infopaketer till de anmälda deltagarnas psykologilärare.

1 vecka före seminariet

- En vecka före seminariet skickade kommunikationsavdelningen på Åbo Akademi ut ett pressmeddelande om seminariet och projektet som sådant.
  - ledde till en notis i Vasabladet (några dagar före seminariet) och
  - ett reportage i samma tidning, någon vecka efter seminariet (se figur 4).
  - Seminariet fick också synlighet i Åbo Akademis sociala medier (se figur 3).

Sexsnack och sociala medier på workshop för gymnasier

Sju österbottenska gymnasier och ämnet utvecklingspsykologi vid Åbo Akademi i Vasa har inlett ett nytt samarbete som ska föra universitetsstudenter och gymnasieelever närmare varandra.

Synaps, som projektet heter, drar igång med ett stort seminarium den 13 april med workshops och föreläsningar i Academill, Vasa. Deltagarna är psykologiintresserade elever från regionens gymnasier.

På programmet står till exempel snack om sex och porr, respekt och gränser i parrelationer, och sociala mediers inverkan på parförhållanden.

– Det är tre magisterstudenter i utvecklingspsykologi som valt temat, och deltagit i planeringen av programmet. De håller också egna workshops under dagen,

Figur 3: Inlägg i Åbo Akademi's nyhetsmedier

Figur 4: Artikel i VBL

4 Deltagarenkäten

I samband med avslutningen av seminariet ombads deltagarna ge respons på tillställningen via en elektronisk enkät med öppna frågor. 34 av 66 gymnasiestuderande som deltog i seminariet besvarade enkäten (svarsprocent 51%). Resultatet presenteras nedan.

Fråga 1: Bedöm fortbildningsdagens innehåll och upplägg som helhet (1=svagt, 5=berömligt).

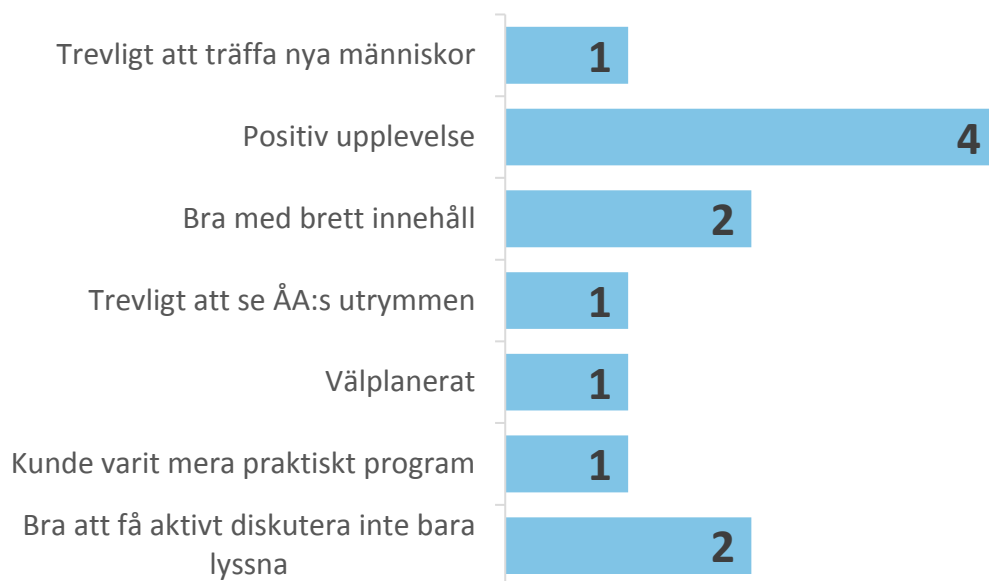
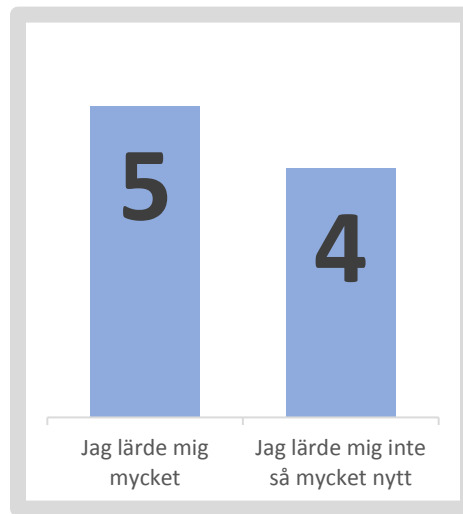
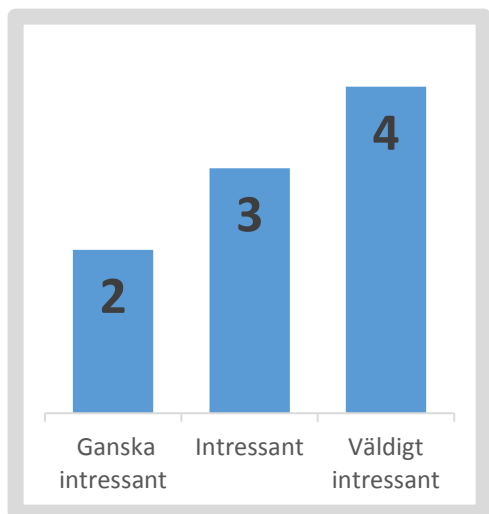
Fråga 2a : Motsvarade dagen dina förväntningar?

Observerade svarstyper och antal omnämningar för respektive svarstyp:

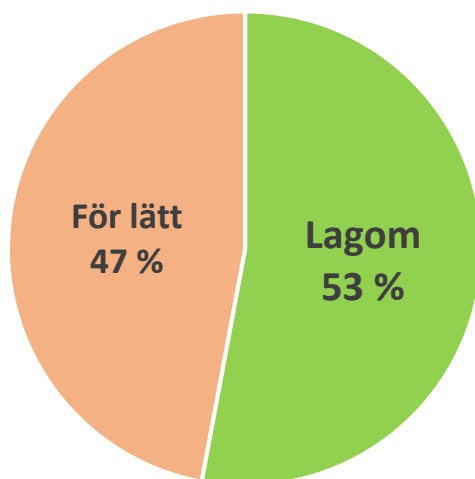
Fråga 2b: Motivera!

Observerade svarstyper och antal omnämningar för respektive svarstyp:

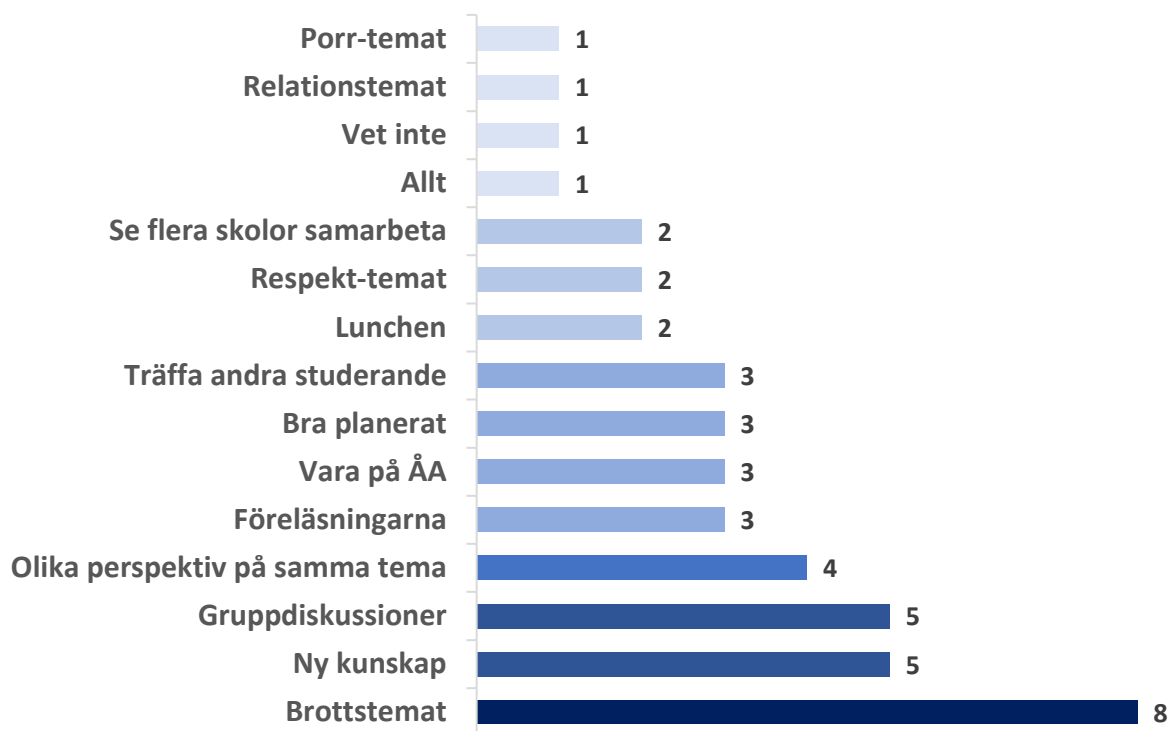

Fråga 3: Motsvarade innehållet som helhet din nuvarande kunskapsnivå? För lätt? För svårt?
Fördelning mellan svaren (n=34)

Fråga 4: Vad uppskattade du mest med fortbildningsdagen?

Observerade svarstyper och antal omnämningar för respektive svarstyp:

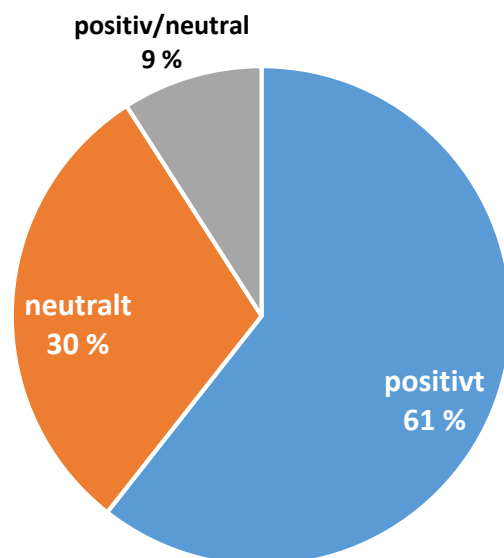
Fråga 5: Vad saknade du eller vad hade du gärna fått mera information om?

Observerade svarstyper och antal omnämningar för respektive svarstyp:

Fråga 6: Var det positivt, negativt eller neutralt att även psykologilärare var närvarande under dagarna (med sina kommentarer och dylikt)? Förklara gärna!

Fördelning av svar (n=34)

Motiveringar (om svarat positivt)

Fråga 7: Övriga kommentarer?

5 deltagare besvarade frågan:

- ”Lite för mycket att bara sitta och lyssna.”
- ”Jag hoppas att liknande projekt ordnas fler gånger, för jag har fått ut en hel del av den här dagen.”
- ”Bra samarbete och det är ett bra sätt att lära känna andra skolor.”
- ”Det var en lång och intensiv dag, och det var svårt att hålla koncentrationen ända till slutrakan, men det är bra att sådana här tillfällen ordnas! Ser fram emot nästa gång!”
- ”Nej 😊”

---

5 Utvärderingsmöte den 14.5.2019

En månad efter seminariet samlades styrgruppen, projektledaren, projektkoordinatorn och två av de tre berörda magisterstuderandena för att utvärdera seminariet.

Som diskussionsunderlag för utvärderingen användes resultatet från deltagarenkäten och magisterstuderandes muntliga feedback.

Nedan följer de slutsatser som mötet kom fram till

Allmänt:

- Seminariet förlöpte smidigt utan missöden
- Temat var relevant
- Projektet och seminariet fick önskad synlighet
- En fördel om magisterstuderande baserar sin presentation på eget arbete (t.ex. pro gradu)
- Seminariet som helhet lyckat

Saker att förbättra till följande seminarium:

- Större variation i workshopparnas svårighetsgrad
- Längre diskussions och övningsmoment
- Seminariets och workshopparnas tematik avgränsas ytterligare
- Mera tid avsetts för umgänge, dvs. längre pauser mellan programpunkterna
- 2-3 programpunkter optimalt för ett sex-timmars-seminarium.
- Längre block med tydligare avgränsat fokus som kopplar till samma övergripande tema.
  - I workshopparna presenteras olika infallsvinklar, teorier och förklaringsmodeller som deltagarna i sin tur tillämpar på ett specifikt avgränsat fenomen eller forskningsfråga som gäller för hela seminariet.
- En magisterstuderande frikopplas från undervisningsdelen och fungerar istället som eventkoordinator
- Tydligare avgränsning för eventuella gästföreläsares bidrag
  - skall utgå från psykologisk teori och forskning eller relaterad praxis/klinisk verksamhet.

Om målgruppen

- Svåra ämnen som våld, sex, brott osv intresserar
- Uppskattar att vistas i universitetsmiljö
- Uppskattar att träffa och umgås med studerande från andra gymnasier
- Uppskattar att deras lärare också deltar

---

6 Tillämpning av rapporten

Denna rapport och tillhörande slutsatser kommer att tjäna som underlag för planeringen av projektet Synaps programpunkter för gymnasiestuderande under läsåret 2019-2020.

7 Författarnas tack

Från projektets sida vill vi tacka till alla de som medverkat i seminariet och tillhörande planerings och utvärderingsarbete.

Vi vill även rikta särskilt tack till:

Styrgruppens medlemmar: Annika Lindgren (Vasa Gymnasium), Mikael Lax (Vasa Övningsskola), Simon Hansell (Gymnasiet i Petalax) och Siv Rågård (Korsholms Gymnasium).

Magisterstuderande i utvecklingspsykologi: Hanna Fagerudd, Linda Hasselblatt och Caroline Stenlund. Sari Somppi och Terese Backas.

Alla 66 duktiga gymnasiestuderande som deltog i seminariet.

Svensk-österbottniska Samfundet och Svenska Kulturfonden för projektbidrag.

Med önskan om fortsatt gott samarbete,

Patrik Söderberg, PD

Projektledare

patrik.soderberg@abo.fi

Alexandra Wasberg, PK

Projektkoordinator

awasberg@abo.fi

Utvecklingspsykologin vid Åbo Akademi i Vasa, den 11 juni 2019.